

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Zerwać z Europą czy nie?

PARYŻ. W okresie świąt Bożego Narodzenia, w miejscowości Montrouge pod Paryżem, w sali miejscowego merostwa odbyły się obrady nadzwyczajnego kongresu partii socjalistycznej SFIO.

Obrady toczyły się koło zadadniczego zagadnienia, które dziś stoi przed całą opinią francuską — wyboru między dwoma zasadniczymi koncepcjami polityki zagranicznej, t. j. między utrzymaniem przez Francję jej dotychczasowej pozycji w Europie i co za tym idzie — jej zobowiązań względem niej z jednej strony, a z drugiej — między zerwaniem z dotychczasową polityką i przyjęciem nowej, co oznaczałoby zerwanie z dotychczasową polityką i przyjęciem nowej, co oznaczałoby zerwanie z dotychczasową polityką i przyjęciem nowej.

Kierownicy partii, chcąc uniknąć publicznego rozdziewku i publicznej walki na plenum kongresu, zdecydowali się przenieść cały ciężar dyskusji nad polityką zagraniczną do komisji redakcyjnej.

Dwudniowe obrady komisji redakcyjnej nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Rozbieżności między dwiema koncepcjami były tak wielkie, że nie dało się doprowadzić do uchwalenia wspólnej rezolucji kompromisowej. Postanowiono wreszcie sprawę przekazać na plenum kongresu.

Cała dyskusja poniedziałkowa pociągnęła się dookoła wspomnianych dwóch projektów rezolucji. Przedstawiciele koncepcji Paul Faure'a w swych przemówieniach starali się pokazać, iż są przeciwni wszelkiemu formowaniu bloków ideologicznych, natomiast nie kwestionowali w żadnym momencie możliwości obrony na polu polityki, która nie powinna wchodzić dla wszystkich mówców.

W odpowiedzi na przemówienie Paul Faure'a mówcy wstąpił z obszernym przemówieniem Leon Blum, uzasadniając swoją rezolucję.

Przemówienie b. premiera Bluma trwało około 2 godzin. Po krótkim przerwie obrady kongresu potoczyły się w dalszym ciągu.

Naladiar iedzie na Korsykę i do Tunisu

PARYŻ. Po południu odbyła się w ministerstwie wojny narada, w której wzięli udział prezydent generalny Francji w Tunisie Labonne, wiceprzewodniczący najwyższej rady wojennej admirał Darlan, szef sztabu armii lądowej gen. Georges oraz szef gabinetu ministra wojny gen. Decamp. Narada poświęcona była przygotowaniu do podróży premiera Daladzie na Korsykę i do Tunisu.

Fortyfikacje na granicy M. Mandżukuo

PARYŻ. Havas donosi z Tokio, iż wczoraj odbyła się w Hsingkingu (stolica Mandżukuo) narada w sprawie wzmocnienia granic Mandżukuo od strony Sowietów. W naradzie brali udział reprezentanci dowództwa japońskiego oraz rządu mandżurskiego. Postanowiono kontynuować budowę umocnień granicznych, które już istnieją na głównych kierunkach ewentualnego natarcia od północy. W wyniku narady rząd mandżurski opublikował komunikat, w którym podkreśla konieczność poczynienia wszelkich wysiłków, celem ochrony granic.

Wielka ofenzywa gen. Franco

Opór wojsk barcelońskich przełamany

SALAMANKA (Pat). Komunikat głównej kwatery wojsk gen. Franco donosi, iż natarcie wojsk gen. Franco rozpoczęło się 24 bm. rozwija się po myślnie na całym froncie katalońskim. OPÓR WOJSK BARCELOŃSKICH ZOSTAŁ PRZEŁAMANY NA WSZYSTKICH ODCINAKACH WOJSKA GEN. FRANCO POSUŃEŁ SIĘ NA PRZÓD PRZECIENIE O 6 KM. ZAJMUJĄC SZEREG WAŻNYCH STANOWISK M. INN. GRANENA DE LA GANIGA I ALMATRET WOJSKA

BARCELOŃSKIE STRACIŁY WIELU ZABITYCH, 2200 JEŃCÓW ORAZ WIELE MATERIAŁU WOJENNEGO. Lotnictwo gen. Franco energicznie współdziała z natarciem wojsk lądowych.

RZYM (Pat). „Messaggero“ donosi, iż gen. Franco skoncentrował do obecnego natarcia 6 korpusów. W natarciu bierze udział również korpus zniszczenia który w DOLNYM RIEGU SEGRE W CIĄGU 3 DNI POSUŃEŁ SIĘ O 24 KM WGLĄB UGRUPOWA-

NIA PRZECIWNIA, ZAJMUJĄC DWIE PIERWSZE LINIE JEGO OB- RONY.

MADRYT (Pat). Miła, założona przez wojska rządowe w mieście uniwersyteckim, wysadziła w powietrze stanowiska wojsk powstańczych koło parku w zachodnim odcinku Madrytu. Wskutek tego wybuchu nastąpiło zniszczenie galerii malarstwa, zbudowa- na przez sanerów powstańczych, którzy zostali zasypani.

Japończycy zabili 823.000 Chńczyków

zajmując 47 proc. Chin z 170 milionami ludności

TOKIO (Pat). Główna kwatera cesarska komunikuje, iż podczas dotychczasowych walk w Chinach Japończycy stracili 47.133 zabitych, zaś Chiny 823.000. Wojska japońskie całkowicie zajęły 7 prowincji (Czabar, Suiyuan, Hopei, Szantung,

Szansi, Kiangsu) zaś częściowo prowincje Honan, Czekiang, Kiangsi i Kwantung, co wyosi 1515700 km. kw., czyli 47 proc. obszaru Chin z ludnością 170 milionów, co wedle komunikatu stanowi 68 proc. faktycznie istniejącej w Chinach ludności. Zdobyte

Japończyków w tymże okresie wynosi: 680 dział, 1200 granatników i moździerzy, 560 czołgów, 11 tys. ciężkich i 208 lekkich karabinów maszynowych oraz wiele różnej broni i amunicji.

Zbrojne walki Karpatorusów z wojskiem czeskim

UNGWAR (Pat). Dnia 21 bm. w późnych godzinach popołudniowych na linii demarkacyjnej koło miejscowości Gergeny (Horiány) pod Uzhorodem doszło do nadzwyczaj gwałtownego starcia pomiędzy wojskiem

czeskim a silną grupą powstańców karpatoruskich. Powstańcy wtargnęli głęboko na tyły wojsk czeskich, wykorzystując dogodny teren leśny i dopiero po silnej wymianie strzałów wycofali się nie ponosząc strat.

Wojsko czeskie jeszcze do późnocej trzymało pod silnym ogniem artylerii i karabinów maszynowych drogę na odcinku Horiany-Seredne. Straty Czechów nie są znane.

Rozwiązanie partii komunistycznej

Zwolnienie mężatek ze służby państwowej

Uchwały gabinetu czechosłowackiego

PRAGA. Na ostatnim posiedzeniu gabinetu czechosłowackiego zapadły uchwały, dotyczące najbardziej palących zagadnień chwili. Powzięto między in. uchwałę w sprawie rozwiązania partii politycznych. Na podstawie przepisów tego rozporządzenia jeszcze przed nowym rokiem ma być rozwiązana czechosłowacka partia komunistyczna.

Dalsze uchwały dotyczą daleko i-

dących oszczędności w administracji państwowej. Zwolnione będą ze służby państwowej kobiety zamężne, którzy mężowie otrzymują niezbędne dla utrzymania uposażenie. Jednocześnie rząd uchwalił wniosek ministra oświaty, w myśl którego z dniem 1 stycznia 1939 r. wszyscy nauczyciele i profesorowie żydowscy w niemieckich szkołach ludowych i średnich be-

dą zwolnieni.

Co do profesorów uniwersytetu — Żydów — zapadła decyzja, że ministerstwo oświaty będzie mogło zwolnić tych Żydów, którzy osiągnęli 60 rok życia. Równocześnie na podstawie specjalnego zarządzenia została utworzona najwyższa państwowa rada gośpodarza, na której czele stanął prof. dr Hodacz.

900.000 dzieci
300.000 bezrobotnych

Zakres zimowej akcji pomocy

WARSZAWA. (Pat.) W wigilię świąt Bożego Narodzenia o godz. 12 p. m. minister opieki społecznej M. Kościłkowski wygłosił w ramach audycji dla robotników przemówienie, transmitowane przez wszystkie rozgłośnie polskiego radia.

W przemówieniu tym p. m. minister podkreślił, iż rok 1938 przyniósł dalszą poprawę sytuacji świąt pracy, która przejawiała się we wzroście zatrudnienia

i zwiększeniu płac w szeregu gałęzi przemysłu.

Wzrost zatrudnienia i polepszenie płac zwiększyły udział rzeszy pracowników w ogólnym dochodzie społecznym.

P. m. minister specjalną uwagę zwrócił na akcję pomocy zimowej, która obejmuje opieką swą w najcięższych miesiącach zimowych ponad 300.000 bezrobotnych i ich rodzin. W ramach tej akcji szczególną pieczołowitością otoczone są dzieci

i młodzież, których dożywić się będzie w ciągu bieżącej zimy 900.000, zaś z kolonij i półkolonij letnich korzystać będzie w roku przyszłym 650.000 dzieci i młodzieży.

Na zakończenie p. m. minister w serdecznych słowach życzył robotnikom jak najlepszych i najweselszych świąt i zaślubnego odpoczynku przed dalszym trudem, jaki ich czeka w nowym roku.

Prezydent R. P. w polskiej spełnia święta w Zakopanem

Pan Prezydent R. P. spędził święta w ścisłym gronie rodzinnym w Zakopanem w Jaworzynie Spiskiej, poświęcając dużo czasu na spacer po okolicy.

Wczoraj i dzisiaj z racji świąt ks. płk. kapelan Humpola odprawił w hallu Zameczku mszę św.

10.000 powstańców w elkonolskich na uroczystościach

POZNAN. Wczoraj rozpoczął się w Poznaniu pod protektorem P. Marszałka Polski Edwarda Smięgłego Rydza obchód ku uczczeniu 20 rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego. W obchodzie wzięło udział około 10 tysięcy powstańców wielkopolskich z Poznańskiego, Pomorza, Śląska, dalszych okolic Polski, Francji i Belgii.

Uczestnicy obchodu wzięli następnie udział po nabożeństwie i poświęceniu sztandarów w otwarciu stoiska „Dziesiątka” w Muzeum Wojskowym, po czym odbyło się wręczenie prezydentowi miasta Rugemu, dla zrealizowania projektu budowy pomnika powstańców wielkopolskich w Poznaniu, urn z ziemią z czterech frontów powstania wielkopolskiego, oraz przywiezionej przez delegację okręgu francuskiego związku powstańców wielkopolskich ziemi z grobów poległych bajorczyków na górze Loreto.

Imponująca defilada oddziałów powstańczych przed pomnikiem wdzięczności wśród huku wystrzałów armatnich zakończyła pierwszą część obchodu 20 lecia powstania wielkopolskiego.

Na godzinę 12.30 zwołał komitet organizacyjny Związku b. kombatanów z r. 1914-21 do swej sali zwaną wej uroczyste zebranie okolicznościowe.

Zmarł Karol Czapek

PRAGA. Wczoraj wieczorem zmarł w Pradze na zapalenie płuc w wieku 48 lat znany powieściopisarz i dramaturg czeski Karol Czapek.

Wydano 200 obywateli czeskich z Zoolia

KATOWICE. (Pat.) Wydano z terenu gmin: Rychnów, Piewald i Dziekmorowice 200 obywateli czeskich. Zarządzenie to nastąpiło w odpowiedzi na masowe wydawanie obywateli polskich z Czechosłowacji.

Katastrofa autobusowa w Gdyni

GDYNIA. (Pat.) W sobotę wieczorem wydarzyła się w Gdyni katastrofa autobusowa. Na wiadukcie drogi Gdynia — Oksywie autobus miejskiego towarzystwa komunikacyjnego zarzucił na śliskiej jezdni i wpadł na grupę ludzi stojących na przystanku autobusowym, raniąc ciężko 5 osób, z których jedna wkrótce zmarła.

Amerykanie bojkotują

niemieckie linie okrętowe

Transatlantyk niemiecki „Bremen”, który miał 11 stycznia wyruszyć w swą normalną podróż do portów Ameryki Południowej, został skierowany na linię południową, gdyż z powodu bojkotu ze strony podróżnych amerykańskich musiałby kursować prawie próżny. W związku z tym mówi się zupełnie poważnie o wycofaniu się Niemiec z obsługi pasażerskiej USA i zlikwidowaniu starej niemieckiej linii okrętowej „Hamburg — America Line”.

Nowa ofenzywa japońska

430 okrętów koło półwyspu Pakhol

SZANGHAI (Pat.). W pobliżu zachodnich wybrzeży półwyspu Pakhol ujawniono 430 japońskich okrętów

wojennych i transportowych. Wedle przypuszczeń chodzi tu o zamierzony desant japoński.

10.000 Anglików przeciw 3.000 Arabów

Walki w północnej Palestynie

JEROZOLIMA. W północnej Palestynie na całej przestrzeni od Nablus do Safet toczą się walki wojsk brytyjskich z Arabami. Nacierają 10.000 wojsk angielskich z artylerią górską i polową, czołgami i samolotami. Arabowie pod wodzą

Aba Fajsa i Abu Orahima wprowadzili do akcji całość swych sił, które można obliczać na 3.000 ludzi. W walkach biorą udział około 120 kobiet. Arabowie jednak starannie unikają wszelkich decydujących starć by zachować swe siły.

Rus Przy arpacka — obozem warownym

UNGWAR. (Pat.) Według wiadomości otrzymanych z wiarygodnych źródeł, stan liczebny żandarmerii czeskiej na Rusi Podkarpackiej wynosi obecnie ponad 3 tys. osób. Kraj ten jest jedynym obozem warownym, po którym gęsto krążą patroli żandarmerii, zmilitaryzowanej policji i bojówek Wołoszyna.

UNGWAR. (Pat.) Jak podaje „Karpato-ruskij Głos” na Rusi Podkarpackiej mimo

terroru panuje kompletny chaos. Rząd Wołoszyna nie potrafi zmusić ludności karpato-ruskiej do wykonywania wydawanych rozporządzeń rządowych. Wykonywane są tylko zarządzenia, które są poparte tuż na miejscu siłą zbrojną bojówek lub żandarmerii czeskiej. Popiecznicy Wołoszyna posługują się przeważnie „siczowcami” zorganizowanymi w specjalnych oddziałach, ewentualnie i uzbrojonych na wzór wojskowy. W skład tych oddziałów weszło podobno dużo byłych komunistów.

„Pathé-Natan” we Francji

Malwersacje sięgają wielu milionów

PARYŻ. (Pat.) Aresztowano tu pod zarzutem sprzeniewierzenia dyrektorów towarzystw filmowych „Pathé-Natan” i „Pathé-Cinema” — Bernarda Natana, Jana Cerfa i Aleksandra Johandera. Malwersacje sięgają mają wielu milionów franków.

Międzynarodowe zawody konne w Zakopanem

ZAKOPANE. W drugi dzień świąt rozpoczęły się w Zakopanem XI zimowe zawody konne. Po raz pierwszy w konkurencji międzynarodowej udział w nich biorą przedstawiciele Niemiec (2 jeźdźców i jedna amazonka) oraz jeźdźcy polscy w liczbie kilkudziesięciu oficerów z grup olimpijską na czele oraz kilku jeźdźców cywilnych i pań.

Do konkursu otwarcia imienia za rządu miasta Zakopanego stanęło 91 koni.

Parcours konkursu otwarcia ukończono bez błędów 28 koni. W pierwszym konkursie, który decydował o zajęciach kolejności, uzyskali ppot. Srebrny i Złoty. W drugim konkursie (Nierówności) na klaczy „Ammeris”. W rozgrywkach na 7 przeszkodach jadący jako pierwszy ppot. Srebrny i Złoty. W trzecim konkursie (Zarabia) 4 punkty karne jadący za nim, jako drugi, Niemiec Scharfetter przechodził parcours bez błędów i wygrywa konkurs.

Wilno pod gazem

Awantury, bójki, „kawały”

W r. b. ilość tzw. „wypadków świątecznych” w porównaniu do lat ubiegłych znacznie spadła. Było mniej bójek, mniej awantur i mniej „porządnych” w wyniku „libacji” świątecznych.

Nie oznacza to jednak, że święta minęły spokojnie. Jedną pogotowie ratunkowe, jak i policja interweniowały wielokrotnie, zaś do szpitala Św. Jakuba dostarczono ponad 10 ofiar świątecznych bójek.

Np. podczas uczty świątecznej przy ul. Trakt Białego 22 został dotkliwie porażony nożami Bazyli Pitrakow (Równa Pole). Zrobili to... bracia, którzy zaprosili go do siebie na wilię.

Pitrakow leży w szpitalu, bracia siedzą w areszcie.

W nocy na drugi dzień świąt policja zatrzymała trzech osobników: Wiktora Michniewicza (Szeroka 5), Romualda Dawidowicza (W. Świętych 2) oraz Wiktora Minkiewicza (Żydowska 11), którzy będąc pod „dobrą datą”, zaczęli dla „kawału” łamać parkan, okalający posesję Bulhaka przy zbiegu ul. Mickiewicza i placu Katedralnego.

Panów dla wytrzeźwienia odprowadzo-

Popłoch wśród urzędników Karpatorusi

Cześć zawiesi wypłatę poborów

UNGWAR (Pat.). Centralny rząd praski zawiesił z dniem 1 stycznia 1939 r. wypłatę poborów urzędników na Rusi podkarpackiej, które odciążają być pokrywane z kasy rządu Wołoszyna. Decyzja ta wywołała wśród urzędników ogromny popłoch, gdyż stan finansowy rządu Wo-

łoszyna znajduje się, zgodnie z powszechną opinią, w stanie opłakanym. Jednocześnie informują, że centralny rząd w Pradze nosi się z zamiarem zniesienia ustawy o poborach z r. 1926, zmierzając do powszechnej redukcji wynagrodzeń, a to wobec skurczenia się wołów.

Litwinów tarzuje się

Zapłaćcie za kole, będę pertraktował

TOKIO. (Pat.) Japońskie ministerstwo spr. zagr. komunikuje, że w zakończeniu ostatniej rozmowy ambasador Japonii w Moskwie Tono zrzucił na komisarza Litwinowa wszelką odpowiedzialność za nie dościsłe do skutku porozumienia w sprawie rybołówstwa.

Komisarz Litwinow oświadczył, iż ZSRR gotów jest kontynuować rokowania w tej sprawie po nowym roku. Jak głosi komunikat japoński, Japonia zgodziłaby się ostatecznie na zastąpienie 40 odcinków na morzu japońskim, wylazonych przez rząd sowiecki ze względów strategicznych, przez inne 40 odcinków, na których

rybacy japońscy mogliby dokonywać połowów, z tym jednak, by obszar, na którym mogłoby się odbywać rybołówstwo, nie uległ zmniejszeniu.

Komisarz Litwinow oświadczył przy tym, iż rząd sowiecki gotów jest przystąpić do dalszych rokowań w sprawie rybołówstwa pod warunkiem, że rząd Mandżukuo zapłaci Sowietom ostatnią ratę za kolej wschodnio-chińska (północno-mandżurską) w kwocie 6 milionów jen. Propozycja ta została odrzucona przez ambasadora Japonii, który doradził, by w sprawie tej płatności Sowiety zwrócili się bezpośrednio do rządu Mandżukuo.

85 zabitych i 320 rannych

Zderzeniu się 2 pociągów

BUKARESZT (Pat.). Agencja Radior donosi iż w dn. 24 na 25 bm. zdarzyły się dwa pociągi osobowe pomiędzy stacjami Prevesut a Etlia na linii Galac — Basarabesca. Dwa pociągi i 7 wagonów nasażerskich uległy całkowitemu zniszczeniu. Dotychczas ustalono, iż ofiarą katastrofy padło 80 zabitych i 250 rannych. Katastrofa nastąpiła na skutek wadliwego nastawienia zwrotnicy. Wysła-

no dwa pociągi ratunkowe z lekarzami, lekarstwami oraz wagonami sanitarnymi. Większość rannych została w miejscach w szpitalach w m. Belgrad w Besarabii.

BUKARESZT. Liczne ofiary katastrofy kolejowej w Besarabii wyniosły według ostatnich doniesień 85 zabitych i 320 rannych.

Amerykańska awantura

Walka załogi więziennej z policją

BUENOS AIRES. (Pat.) Policja w Segovii, w Kolumbii, aresztowała pewnego osobnika, którego odfawiono do miejsca wzięcia. Dyrektor więzienia polecił zwołać aresztowanego, bo był on zatrzymany bezpodstawnie. W związku z tym doszło do ostrej sprzeczki pomiędzy komendantem policji i dyrektorem więzienia, przy czym komendant policji oddał do dyrektora więzienia kilka rewolwerowych strzałów. W obronie dyrektora wię-

zienia stanęła załoga więzienna, której interwencja doprowadziła do krwawego starcia z policją, stojącą w obronie swego komendanta. W rezultacie 13 osób zostało zabitych, a 10 ciężko rannych. Wezwane na pomoc posterki z okolicznych miejscowości zdołały po wielkich wysiłkach przywrócić porządek. Wypadek wywołał prawdziwą sensację w całym kraju. Władze sądowo-śledcze prowadzą energiczne dochodzenie w tej sprawie.

53.000 zł. dla Żydów z Niemiec

zohrann w Wilnie

Trwająca od kilku tygodni w Wilnie zbiórka na rzecz uchodźców Żydów z Niemiec dała dotychczas 53.000 złotych.

Organizatorzy zbiórki mają zamiar zebrać 100.000 zł. Zbiórka potrwa do 31 bm.

100 par bielizny dla żołnierzy

przekazano nieświeżym Gimnazjum Krawieckie

W Nieświeżu odbyła się uroczystość przekazania daru dla wojska przez miejscowe gimnazjum krawieckie im. Marsz. Śmigłego-Rydza, pozostawiające pod opieką klasztoru SS Benedyktynki. Uczniowie gimnazjum wykonali z własnego materiału i we własnych pracowniach 100 par wyrobowej bielizny dla żołnierzy. Na uro-

czystości tej byli obecni przedstawiciele miejscowego garnizonu, władz administracyjnych oraz organizacji i zresztą społecznych. Wręczenie daru poprzedził poranek muzyczny oraz przedstawienie w sali gimnazjum, wykonane przez uczniów.

Brat zabił siostrę

Tragiczna kłótnia pod choinką

W dzień Wigilii Bożego Narodzenia w folwarku Stare Naliszki, pod Olkienikami, wydarzył się tragiczny wypadek.

14 letni Antoni Stakuć, syn jedno z miejscowych gospodarzy związał się rękawiczką, którą zamierzał sprzedać na gwiazdkę młodszym siostrze. W chwili, gdy skończył robotę pod choinką, podbiegła do niego star-

sza 16 letnia siostra Jadwiga i odebrała mu przemocą rękawiczkę. Wówczas Antoni Stakuć schwylił ze stołu noż i z całym siłą wbił go siostrze w bok, powodując natychmiastową śmierć.

14 letniego siostrójce sędzia śleczy pozostawił na wolności pod opieką rodziców.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych i dla dzieci
KOWALSKINA
długość się również
PRZY PRZEBIEGU GRYPIE I KATARZE

KURJER SPORTOWY

Dwa zwycięstwa lwowskich hokeistów w Rumuni

LWÓW. Przed świętami Bożego Narodzenia hokejowy mistrz Lwowa drużyna Czarnych gościła w Bukareszcie, rozgrywając w stolicy Rumunii dwa mecze z czołowymi zespołami Rumunii. W dwukrotnych spotkaniach Czarni wyszli zwycięsko, mimo że stanęli w Bukareszcie zupełnie bez treningu.

Pierwszy swój mecz rozegrali Czarni z drużyną Venus. Czarni wygrali spotkanie 2:1 (2:1, 0:0, 0:0).

W następnym dniu Czarni spotkali się z mistrzem Rumunii Telephon Club Romana, odnosząc identyczny sukces jak w pierwszym dniu 2:1 (1:0, 0:0, 1:1).

Ruch — AKS 5:2

KATOWICE. Na stadionie w Chorzowie odbył się towarzyski mecz obu śląskich drużyn ligowych Ruchu i AKS. Zwyciężył Ruch 5:2 (4:2).

Do zawodów tych obie drużyny wystąpiły w swym normalnym składzie. W drużynie AKS zagrał po raz pierwszy nowopozyskany Grolak.

Skład Francji na mistrzostwa FIS w Zakopanem

LYON. (Pat.) Przez dwa tygodnie odbywał się w Chamonix obóz przygotowawczy francuskich narciarzy do mistrzostw FIS w Zakopanem. Kierownikami obozu byli: Payot i Emile Allais. Eliminacje, dokonane w ramach zawodów „Coupe Valisere” pozwoliły na zestawienie składu ekipy francuskiej, która przedstawia się następująco:

Skoki — Georges Couffet (zeszłoroczny mistrz Francji).

Biegi: 18 km i 50 gm — Gindre, Mer-mound, Loonce, Crelin, Amaud i Bouvard.

Zjazdy — Emile Allais, twórca t. zw. „francuskiej szkoły narciarskiej” i autor poważnej książki teoretycznej, Maurice Lafforgue, Jeanes Couffet, Bernard Burnel, Louis Agnel, Rene Lafforgue, Maurice Besseon.

„Płaskie Extra”

leższe leższe od

„Płaskich”

Ciekawostki ze świata

SZKLANE HEŁMY, 6 LAT BEZ SNU...

Policja amerykańska otrzymała ostatnio nowe, specjalne ubrania ochronne do walki z gangsterami. Zastosowano m. in. druciane, b. miękkie i ściśle koszulki oraz kaski na całą głowę, wykonane z nietłukącego się szkła.

W tych dniach zmarła w Londynie w wieku lat 104 Elżbieta Glayton, znana w całej Anglii jako „wrog wynalazków Nr 1”. Pani Glayton nigdy w życiu nie była w kinie, ani razu nie słuchała radia, jak również nie posługiwała się komunikacją samochodową.

Niejaki Isaac Wilbur, 69-letni mieszkaniec miasta Orlean w stanie Massachusetts cierpiał od 6 lat na zupełny brak snu. Przed kilkoma dniami zasnął po raz pierwszy i spał bez przerwy 3 doby. Po przebudzeniu się stwierdził, że jest zmęczony i że nigdy już nie wróci do tego cudownego stanu, kiedy bez zmęczenia mógł pracować 24, a nawet 48 godzin.

Na pokazie chryzantem we Frankfurcie n. M. sesację budzi największy kwiat tego gatunku, wyhodowany w Niemczech. Mierzy on 25 cm średnicy.

Książka kształci, bawi, rozwija

Czytelnia Nowości

Wilno, ul. Św. Jerzego 3

OSTATNIE NOWOŚCI

Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wysyłka na prowincję

Czynna od 11 do 18.

Kaucja 3 zł. Abonament 1.50 zł

Zakopane czeka na „FIS”

Zakopane, 20.XII (od wł. koresp.)

Zaczyna się od tego, że w poniedziałek rano pociąg wileński „przyspieszony”, jest tak opóźniony, że konduktor otwarcie mówi, że pociąg 7.35 do Zakopanego nie złapie! Wieszają... Jednak dzięki uprzejmości p. K., wyskoczywszy na podmiejskim dworcu, łapię pociąg „Zakopane” — a na Głównym zakorkowanie pociągów opóźnia jeszcze bardziej odjazdu.

Smary zamarzają. Do Zakopanego przybywamy z 130 m. opóźnieniem. O 7 rano trzeba się zerwać, by rozpocząć

DLUGI RÓŻANIEC UROCZYSTOŚCI.

Dobrze zrobili ci, co zaspali. Okazuje się, że panowie z Warszawy wice-min. Bobkowski, Korsak, p. Jędrzejewicz, przybędą o godzinę później... Stoimy u stóp Giewontu, pogoda łaskawie się ociepliła, a mimo że chłopałki poprzebieżane za białe niedźwiedzie skaczą wkoło, nikt nie marznie. Nad górami przetaczają się zwały popielatych jak futerko kota angory obłoków i leniwie ocierają się o skały. Śniegu tyle, co cukru na oszczędnym torcie. Narciarze próbują przemycić się bokami i raz po raz wywalają się na kamienie.

Przysposobienie wojskowe góralskie w cudnie cyfrowanych portkach drobi nieznacznie kierpciami, przysp. wojskowe kolejowe w czarnych pele-rynach i okrągłych góralskich kapeluszach bardzo malowniczo wygląda. Wreszcie auta — wyrównanie szeregów, fotografowie latają, przyklekają i skaczą.

Wspaniała książd kanonik płk. Humpola w fioletach zdejmując futro, zaczyna się przemowy:

Wiceminister inż. Bobkowski, burmistrz miasta, różni dygnitarze kolejno.

Nie silę się pamiętać, ile wstęp białoczerwonych przecieli tego dnia dygnitarze... ile razy ks. płk. Humpola kropił zamarzającą wodą i ile razy były nożyce w robocie... To pewnie o wiele dokładniej wyliczy „PAT”. Ja mogę mówić o wrażeniu ogólnym, ogromnych inwestycjach i wielkim wysiłku energii, którą wyladowano, by doprowadzić Zakopane do stanu pierwszorzędnego „zimowiska” na skalę międzynarodową. Liczy się na Lutowy „Fis”, 11—19 luty, że zjadą się tłumy szlachetnych cudzoziemców i opłaca to wszystko. Daj Boże. Urządzenia są pierwszorzędne... ale... góry nie są tak znowu niebotyczne.

Starzy miłośnicy Zakopanego, raczej Tatry, wyją z rozpacz, że te druty, kolejki, hotele i dancingi wśród turni niszczą urok eichych gór i wpro wadzają wszędzie filisterski hałas, snobizmu i w ogóle dysharmonię. Teraz zabiegają pilnie, by

Z JAWORZYN Y ZROBIĆ REZERWAT, PARK NARODOWY i w ogóle coś trochę wolnego od drutów, dźwigów i żelastwa.

Na ogół jednak ludność Zakopanego cieszy się z tych atrakcyj, no i zapewne z grubych tysięcy, które wzbogaciły górali. Jacyż oni są zgrabni, smukli i rasowi! Jaka to odrębna, szlachetna rasa! Raz po raz widzi się orle nosy, oczy jak szczyda, wąskie usta na twarzy opalonej, suchej jak u Winnetu, (czerwonoskóry dzentelmen), a jak mają te stroje tak malowniczo i artystycznie pomyślane, to doprawdy idą jak same Harnasie.

No, ale więc święcimy dalej: Po ulicy Prezydenta Mościckiego w kierunku Kuźnic, ul. Józefa Piłsudskiego, pod regłami. Obok wywyższona czy przedłużona o 50 m skocznia i duży lodowy plac ćwiczeń łyżwiarzskich. Na tę skocznice trzeba iść po schodach. Ja myślę, że i narciarz nóg nie czuje gdy wejdzie.

TU BY DŹWIG BYŁ POTRZEBNY.

Jazda do Kuźnic — znów na lewo wstęga, świeci się saneczkowy „wyciąg” na jakiś szczyt, na prawo droga, kręta serpentyna wśród lasów, pro wadzi do nowego wspaniałego schroniska. Dużo osób idzie te 2 km pieszo, bo autobusy nie mogą, a auto rwą w górę jak kozice.

Schronisko, gdzie podano śniadanie, ma bardzo komfortowe pokoje (zimna i ciepła woda), na 1, 2 osoby i większe sale na zbiorowe wycieczki. Weranda, z której widok na góry i ciemne świerkowe lasy, przypruszone śniegiem, w pół drogi ciekawe Pustelnice Braci i Sióstr Albertynów. Mają

Nowowzniesiony stadion wraz z trybunami na skoczni narciarskiej na Krokwi, gdzie odbędą się Międzynarodowe Narciarskie Mistrzostwa Świata.

habity koloru prochu ziemi, zajmują się w myśl założyciela najbiedniejszy mi, opuszczonymi przez wszystkich. Ostatnio otrzymali zapis, grunt koło Doliny Kościeliskiej, i tam mają stawić zakład i warsztaty.

Po zjeździe z Kalatówek, świeci się stara, główna ulica Zakopanego: ul. Kościuski, na nowo odremontowaną i wnet Bazar Przemysłu Ludowego, którym się specjalnie opiekują córka P. Prezydenta pani min. Bobkowska. Tkaniny: Len wileński, cudne, artystyczne wyroby „Ładu”, który osiągnął najpiękniejsze wyniki w stylizowaniu motywów ludowych. „Zespół Młodych”, sprzedający wyroby uczenie i absolutniek żeńskich szkół przemysłowych, dać też rzeczy ładne, gustowne i pomysłowe w zakresie strojów sportowych i pamiętek. Pewne kapturki z białego sukna kolo-

rowo wyszywane, na wzór chłopskich śląskich i chusteczki, serwetki z literami „Fis” wyhaftowanymi na pamiętkę zawodów lutowych, zasługują na wyróżnienie, jak również pierścienki i łańcuszki.

Katowice, zaczynające opiekę nad przemysłem ludowym, przedstawiają haftowane, białe muśliny, specjalność tamtejszych okolic.

Całość robi dodatnie wrażenie. Wszystko jest bardzo gustowne, ŻADNEJ KARYKATURY, ANI JASKRAWOŚCI.

Stamtąd idziemy znów świecić garaż samochodowy. Jak przy każdym

święcieniu, słyszymy wyrazy wdzięczności dla p. wice-min. Bobkowskiego, że tyle położył trudu, niezmordowanie czuwając nad inwestycjami dla Zakopanego. Wreszcie następuje kulminacyjny punkt:

KOLEJKA ZĘBATA

(zdaje się, że to tak trzeba nazywać), słowem taka, co się po woli sunie pod niego, na Gubałówki.

Tam schronisko i już sporo wил i pensjonatów, wielkie ułatwienie dla narciarzy i ludności, która tam się zaczyna budować. To też kupują na gwałt tereny, stoi ogromny hotel, gdzie się je teraz obiad, a widok na całe Zakopane przepiękny, iskry światła płyną w zmroku... Ale zawsze najpiękniejsze szaro-niebieskie chmury, które osuwają się na grzbiety Giewontu i jego towarzyszy.

Hel. Romer.

Wycieczka nauczycielstwa polskiego z Litwy, licząca około 30 osób, pod kierownictwem wicedyrektora gimnazjum polskiego w Kownie im. Adama Mickiewicza p. Wialbutta. Wycieczka zabawi w Polsce 10 dni.

Dzisiaj część jej wyjeżdża w głąb Polski.

Zbieranie komisji tkackich i przemysłu ludowego

21 bm. odbyło się w Izbie Rolniczej zebranie komisji tkackich i przemysłu ludowego, na którym przewodniczył dyr. Maculewicz. Na zebraniu tym został odczytany referat p. Janiny Krahelskiej n. t. „Produkcja i zbyty tkanin samodziłowych na potrzeby wsi”, po którym wywiązała się dłuższa dyskusja.

Komisia postanowiła między in. akcją produkcyjną i zbytu tkanin samodziłowych objąć w roku przyszłym dwa powiaty: oszmiański i baranowski, jako objęte już pracą instruktorki tkactwa i przygotowane do tej akcji. Chodzi w tej akcji o produkowanie tkanin na codzienne potrzeby wsi w myśl zasady: „Bielna tkacka wiejska taka dla bogatego mieszkańca wsi”. Akcję tę należy odróżniać od akcji Bazarów Przemysłu Ludowego, które obejmują swoją akcją skom, ale na potrzeby miasta, wojska i monopolu.

Kobieta — płóć... dekoracyjna...

Gdziekolwiek jest — salonie, tramwaju, na ulicy czy w teatrze, pragnie Pani rozstrząsać wdzięki swej urody chce się podobać, pragnie być widziana i podziwiana. Jest to jakdyby przyrozone prawo kobiety. Oskar Wilde wyraził to w złośliwym parodoksie: „Kobiety... — to płóć dekoracyjna”. Rzeczywiście niepodobna sobie wyobrazić życia bez tej nieznajomości „dekoracji”. Nic też dziwnego, że każda Pani nie ustaje w staraniach i trosce o swój wygląd. Nietylko strój i uczesanie, ale twarz Pani, jej cera, koloryt, usta, oczy, ręce wymagają odpowiedniej pielęgnacji i zażegów upiększających. W latach ostatnich do arsenatów środków piękności kobiecej przybył i uzyskał sobie prawo obywatelstwa na całym świecie nieznajomość przez żaden inny puder z pyłów 5 kwiatów FORVII oraz woda kwiatowa tnialetowa o niekwestionowanym zapachu 5 kwiatów również ForVII.

600.000 złotych na regulację Placu Katedralnego

Wilno przygotowuje się do sieroniowej uroczystości Legionów

Zarząd m. Wilna do rzędu najbardziej pilnych inwestycji zalicza regulację pl. Katedralnego. Roboty mają rozpocząć się wczesną wiosną roku przyszłego. Całkowite wykonanie planu regulacyjnego zakończone będzie w początkach sierpnia. Bowiem 15 sierpnia na placu Katedralnym w Wilnie odbędzie się wszechpolskie uroczystości, związane z 25-leciem Legionów i jednocześnie z 25-leciem stacjonującej w Wilnie dywizji legionowej im. Wielkiego Marszałka.

Przygotowawcze roboty kanalizacyjno-wodociągowe przeprowadzone mają być jeszcze w ciągu bieżącej zimy. Ponieważ roboty regulacyjne prowadzone będą w wyjątkowo szybkim tempie, a miasto do chwili obecnej nie uzyskało jeszcze potrzebnych na ten cel kredytów, Zarząd Miejski za-

biegał u władz centralnych o przeznaczenie Wilnu dotacji w wysokości 600000 złotych. Zabiegi te dały wynik pozy-

tywny. Fundusz Prac przyobiecał wyasygnowanie Wilnu tej sumy w formie bezzwrotnej dotacji.

„Album zasłużonych Izraelitów”

Afera na terenie Wilna, Warszawy i Łodzi

Policja w Wilnie otrzymała wiadomość z Warszawy o zatrzymaniu niejakiego Keplermara oraz osobnika, podającego się za hrabiego Rekomickego, którzy dokonali szeregu oszustw na terenie Warszawy, Wilna i Łodzi.

Osobnicy odwiedzali zamożnych Żydów, odznaczonych albo zajmujących wyższe stanowiska w handlu, przemyśle i zapewniali ich, że są redaktorami wydawnictwa pl. „Album Zasłużonych Izraelitów”, co w rodzaju znanego już wydawnictwa „Czy wiesz kto jest” i proponowali każdemu

z nich, by za pewną opłatą zgodził się zamieścić w tym wydawnictwie swoją biografię naturalnie z fotografią. Ceny wahały się od 500 do 50 zł w zależności od miejsca, które poświęcił się danej osobie. Należy nie zabrakło. Osobnicy robili wcale dobre „interesy” i byłoby jeszcze nadal „robili” interes, gdyby nie policja, która wydrwigrasów aresztowała. Historia z wydawnictwem została przez nich zmyślona celem wyłudzenia pieniędzy. Policja ustala nazwiska poszkodowanych. [c]

Grypa szaleje w Wilnie

Ostatnio zwiększyła się znacznie w Wilnie liczba zachorowań na grype, która w tym roku przybrała szczególnie złośliwy charakter, powodując poważne komplikacje sercowe i płucne.

Pogotowie ratunkowe wzywano w kilku wypadkach zasłabnięć na grype.

28-letnią Andrejęw z zaul. Obozowego przewieziono natychmiast do szpitala, gdzie po upływie kilku godzin, mimo zabiegów lekarza, zmarła. Przyczyną zgonu były komplikacje pogrypowe.

Chorzy na grype powinni w tym roku szczególnie uważać. [s]

Choinki dla wszystkich na placach Wilna

W roku bieżącym Zarząd miasta Wilna ustawił na placach publicznych choinki, przybrane różnokolorowymi lampkami elektrycznymi. Choinki ustawiono między in. na placu przed dworcem, na placu Katedral-

nym, Orzeszkowej, oraz na placu im. Marszałka Piłsudskiego. Również i Ubezpieczalnia wileńska na placu przy nowowbudowanym gmachu ustawiła przybraną choinkę.

RADIO

WTOREK, dnia 27 grudnia 1938 r.

6.57 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Program na dziś. 8.05 Muzyka poranna. 8.50 Estetyka życia codziennego — pogawędka dla kobiet prowadzi Dorota Szwykowska Kraszewska. 9.00 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Sprawy wewnętrzne: „Wiesz sięga po książkę” — pogadanka Witolda Norberta Zieleniewskiego. 13.15 Koncert muzyki lekkiej. 14.00 Przerwa. 15.00 Mam 13 lat! — powieść dla młodzieży. 15.20 Małą skrzyneczkę dla dzieci miejskiej prowadzi Ciocia Hala. 15.35 Muzyka obładowa w wk. Orkiestr Rozłośni Wileńskiej. 16.00 Dziennik południowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przedział aktualności finansowo gospodarczych. 16.30 Płóć o ziemie naszej — fragmenty z kantaty Bolesława Dembińskiego. 17.00 Czarnik społeczny w Powstaniu Wielkopolskim — powiadanka. 17.10 „Oleń swoich szlakiem” — audycja literacka. 18.00 Sztuka i sztuczki. 18.05 Utwory fortepianowe W. A. Mozarta w wk. W. Troickiego. 18.30 Zima w lesie — felieton wgł. Włodzimierz Korsak. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 „Straszny dwór” — opera Stanisława Moniuszki. Ok. 20.52 W przerwie I. Dziennik wieczorny i wiadomości sportowe. Ok. 21.52 W przerwie II. „Cyklon” — nowa powieść mówiona. Ok. 22.15 W przerwie III. Rozprawa programowa. O 22.55 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.30 Zakończenie programu.

ŚRODA, dnia 28 grudnia 1938 r.

6.57 Pieśń poranna. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Program na dzisiaj. 8.05 Muzyka poranna. 8.50 Odcinek prozy: „Notariusz z Hawru” — fragment z powieści Jerzego Duhamela. 9.00 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Chwilka Wileńskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. 13.10 Z muzyki skandynawskiej. 14.00 Przerwa. 15.00 Nasz koncert — „Co było pod choinką” — audycja słowno-muzyczna. 15.30 Muzyka obładowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Dom i szkoła — gawęda. 16.35 Koncert kameralny muzyki polskiej. 17.00 „Pisarze współcześni o żołnierzu” (Antkieto Polska Zbrojnej). 17.15 Reportaże z baletów: Teatr Łazienkowski w Pomarańczarni. 18.00 Sport na wsi. 18.05 „Boże Narodzenie” — audycja słowno-muzyczna w opr. Napoleona Fantiego. 18.30 Nasz jezyk — audycja w opr. Dr Tadeusza Piłty. 18.40 Dyskutujemy: „Granice koleżeństwa”. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja formacyjna. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Zbigniewa Grzybowskiego. 21.30 „Cyklon” — powieść mówiona. 21.52 Płóć. 22.00 Teki Wileńska: „Ofiara Iosu” — monolog Eustachego Nietubylty. 22.15 Nowe nagrania z płyt. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

Wiadomości radiowe!

„BOŻE NARODZENIE”.

Młody utalentowany pianista wileński Napoleon Fantiego wyspecjalizował się w opracowywaniu audycji słowno-muzycznych. W tygodniu świątecznym usłyszymy audycję „Boże Narodzenie” w jego opracowaniu i wykonaniu (Środa, 28 grudnia, godz. 18.05).

OFIARA LOSU.

Tym razem „Teki Wileńska” zawierać będzie dowcipny monolog Eustachego Nietubylty. Środa, 28 grudnia, godz. 22.00.

RECYTACJE PROZY.

Zachęcamy do wysłuchania fragmentów z ciekawej książki Jerzego Duhamela „Notariusz z Hawru”. Środa, 28 grudnia i czwartek, 29 grudnia, godz. 8.50.

30 i 31 grudnia w ramach „Czytaniek wiejskich” odczytane będą gawędy Wincentego Pola.

PRAWIE 100 ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH W ŁODZI RADIOFONIZUJE SWOICH ROBOTNIKÓW.

Na terenie Łodzi prowadzona jest specjalna akcja radiofonizacji robotników przy pomocy zbiorowych zakupów przez fabryki odbiorników radiowych. Akcja ta, której patronuje Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju rozwija się bardzo pomyślnie. W ciągu ostatniego miesiąca przystąpiło do niej, dalszych 26 zakładów przemysłowych, a to skutkiem powodzenia, jakim cieszyła się ta akcja na terenie innych fabryk. Podkreślić należy, że rozszerzenie się tej akcji na teren 96 fabryk zawdzięczać należy stanowi sku robotników, którzy mogą na terenie swej pracy zaopatrzyć się w odbiorniki kryształkowe „Defefon” na raty po 50 gr. tygodniowo występując sami do pracodawców o zbiorowy zakup odbiorników radiowych.

Wobec takiego już uruchomienia nowej 10-kilowatowej Rozgłośni w Łodzi spodziewać się należy, że wraz z polepszeniem odbioru radiowego akcja ta dozna jeszcze wydatniejszego wzmocnienia.

NA NARTY!

Druk. „Znicz”, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Uocz. u B. Kotlarewskiego, Wileńskie 11

1870